

Innhold

Forord	5
DEL I INNLEDNING	17
Kapittel 1 Strafferettens alminnelige og spesielle del	19
Kapittel 2 Inndelingen av straffebudene i straffeloven	21
I. Forbrytelser og forseelser.	21
II. Arten av den krenkede interesse	21
III. Betydningen av hvilken interesse som er krenket	22
IV. Oppbyggingen av det enkelte straffebud	23
V. Internasjonalisering av strafferetten.	24
Kapittel 3 Straffeloven og spesiallovgivningen	25
DEL II SPESIELL STRAFFERETT	27
Kapittel 4 Forbrytelser mot liv, legeme og helbred. Oversikt	29
I. Strl. kap. 22	29
II. Beslektede bestemmelser.	30
Kapittel 5 Forsettlig drap	31
I. Generelt om drapsforbrytelsen.	31
II. Det objektive gjerningsinnhold	31
III. Straffrihetsgrunner	39
IV. Skyldkravet.	41
V. Straffen.	46
VI. BARNEDRAP	50
VII. Drap med samtykke og medlidenhetsdrap.	51
VIII. Folkemord	55
Kapittel 6 Legemsfornærmelse	61
I. Grader av legemskrenkelser.	61
II. Det objektive gjerningsinnhold etter § 228	61
III. Straffrihetsgrunner	66
IV. Skyldkravet.	68
V. Straffen for vanlig legemsfornærmelse	69
VI. Straffskjerpene følger.	69

VII. Påtalen	71
VIII. Konkurrentspørsmål	72
Kapittel 7 Provokasjon og retorsjon som straffritaksgrunn	75
I. Innledning	75
II. Provokasjon som straffritaksgrunn	75
III. Retorsjon som straffritaksgrunn.	80
IV. Virkningen av provokasjon og retorsjon	81
V. Prosessuelle spørsmål	82
Kapittel 8 Legemsbeskadigelse og grov legemsbeskadigelse.	84
I. Legemsfornærmelse, legemsbeskadigelse og grov legemsbeskadigelse	84
II. Det objektive gjerningsinnhold i § 229	84
III. Skyldkravet.	86
IV. Straffen for vanlig legemsbeskadigelse	87
V. Straffskjerpene følger.	87
VI. Påtalen	88
VII. Grov legemsbeskadigelse.	89
Kapittel 9 Straffskjerpelse og strafferammer.	92
I. Innledning	92
II. Straffskjerpelse ved gjentakelse (strl. § 61).	93
III. Straffskjerpelse for særlig smertefulle eller farlige krenkelser (§ 232)	95
IV. Nærmere om fremgangsmåten ved straffskjerpelse.	99
V. Straffeloven av 2005	100
Kapittel 10 Tortur	102
I. Innledning	102
II. Det objektive gjerningsinnhold	102
III. Nærmere om ansvarssubjektet.	103
IV. Skyldkravet.	105
V. Konkurrentspørsmål	105
VI. Straffen.	105
Kapittel 11 Samtykke til legemskrenkelser. Medisinske inngrep.	106
I. Strl. § 235.	106
II. Kravene til et straffriende samtykke	108
III. Medvirkning til selvbeskadigelse	110
IV. Medisinske inngrep	110

Kapittel 12 Uaktsomt drap og uaktsom legemsbeskadigelse	116
I. Generelt om uaktsomt drap	116
II. Det objektive gjerningsinnhold i § 239	117
III. Uaktsomhetskravet	119
IV. Straff og påtale	123
V. Uaktsom legemsbeskadigelse	124
VI. Konkurrencespørsmål	125
VII. Samtykke ved uaktsomt drap og uaktsom legemsbeskadigelse	126
Kapittel 13 Andre straffebud til vern om liv, legeme og helbred . .	128
I. Skadedelikter, faredelikter og preventive lover	128
II. Unnlatelse av å verne liv, legeme eller helbred	129
Kapittel 14 Seksuallovbrudd. Innledning	136
I. Oversikt	136
II. Begrepene samleie, seksuell omgang, seksuell handling og seksuell adferd	139
Kapittel 15 Voldtekt	142
I. Det objektive gjerningsinnhold	142
II. Medvirkning	145
III. Skyldkravet	146
IV. Strafferammer og straff	148
V. Påtalen	152
Kapittel 16 Seksuell omgang med barn	153
I. Oversikt	153
II. Adgang til straffritak ved omtrentlig jevnbyrdighet mellom partene	154
III. Skyldkravet	154
IV. Straffen	156
V. Utuktig omgang med fosterbarn o.l.	159
VI. Prosessuelle særregler	159
Kapittel 17 Seksuell omgang ved misbruk av overmaktsposisjon .	161
I. Innledning	161
II. Overmaktssituasjonene	161
Kapittel 18 Seksuell handling og seksuell krenkelse	163
I. Seksuell krenkelse	163
II. Seksuell handling med barn mv.	164
III. Straffbar forberedelse til visse seksuelle krenkelser («grooming»)	165

Kapittel 19 Incest	170
I. Lovgrunnen for incestforbudet.	170
II. Incest med slektning i nedstigende linje	170
III. Søskenincest.	172
Kapittel 20 Prostitusjon, hallikvirksomhet og menneskehandel ..	173
I. Innledning; hva er prostitusjon?	173
II. Kjøp av seksuelle tjenester.	174
III. Fremming (medvirkning) av frivillig prostitusjon.	177
IV. Menneskehandel («trafficking»)	179
Kapittel 21 Pornografi	182
I. Innledning	182
II. Hva er pornografisk?	183
III. Barnepornografi	186
IV. Skyldkravet.	188
V. Straffen	188
Kapittel 22 Motarbeidelse av rettsvesenet	189
I. Innledning	189
II. Det objektive gjerningsinnhold	189
III. Aktørbegrepet.	193
IV. Skyldkravet.	194
V. Idealkonkurrens	195
VI. Straffen	195
VII. Prosessuelle spørsmål.	196
Kapittel 23 Oversikt over straffeloven kap. 15	197
Kapittel 24 Falsk forklaring	199
I. Hva er falsk forklaring?	199
II. Gjerningsinnholdet for øvrig i § 166	200
III. Medvirkning.	203
IV. Skyldkravet.	204
V. Straff og påtale	204
Kapittel 25 Falsk forklaring under avgitt forsikring	206
Kapittel 26 Straffrihetsgrunner – strl. § 167	208
I. Straffrihet for siktede	208
II. Straffrihet ved fare for straff eller tap av borgerlig aktelse	210
III. Ikke straffrihet for medvirkning.	213
IV. Uriktige oppgaver til skattemyndighetene.	214
V. Andre straffrihetsgrunner.	214

VI. Rettmessig eller bare straffri?	215
VII. Villfarelse om straffrihetsgrunner	215
VIII. Prosessuelle spørsmål	215
Kapittel 27 Dokumentfalsk. Innledning	217
Kapittel 28 Benyttelse av falskt dokument	219
I. Falskt dokument og dokument med uriktig innhold	219
II. Gjerningsinnholdet for øvrig i § 182	223
III. Skyldkravet.	224
IV. Straffrihetsgrunner	225
V. Straff og påtale	226
Kapittel 29 Ettergjøring og forfalskning mv.	228
I. Benyttelse og forberedelse.	228
II. Forfalskning av offentlig protokoll	228
III. Ettergjøring og forfalskning ellers	229
IV. Forholdet mellom §§ 182–183 og § 185	230
V. Forberedelse til forfalskning	230
Kapittel 30 Andre bestemmelser i strl. kap. 18.	231
I. Strl. § 187 (forspillelse av dokumentbevis).	231
II. Strl. § 188 (flytting av grenseskjell o.l.).	231
III. Strl. §§ 189–190 (uriktige erklæringer).	231
Kapittel 31 Dokumentbegrepet i straffeloven	233
I. Definisjonen i § 179	233
II. Et dokument er et tilkjennegivende	233
III. Tilkjennegivende bestemt som bevis	234
IV. Tilkjennegivende av betydning som bevis	235
V. Kasuistikk om dokumentbegrepet	236
VI. Offentlige og private dokumenter	239
Kapittel 32 Narkotikaforbrytelser og doping	240
I. Narkotika som kriminalpolitisk problem.	240
II. Straffeloven og legemiddeloven	242
III. Narkotikabegrepet	243
IV. Narkotikaforbrytelse etter strl. § 162, 1. ledd	244
V. Grov narkotikaforbrytelse	246
VI. Uaktsom narkotikaforbrytelse	250
VII. Medvirkning.	250
VIII. Narkotikaforbrytelse etter legemiddeloven	251
IX. Straffri bruk av narkotika i sprøyterom	252
X. Doping	257

Kapittel 33 Oversikt over promillelovgivningen	259
I. Vegtrafikkloven § 22, 1. og 2. ledd	259
II. Bestemmelsene om pliktmessig avhold	260
III. Reglene om utåndingsprøve, blodprøve mv., vtl. § 22 a	261
IV. Omfanget av promillekjøring, straffede mv.	261
V. Tap av førerretten	261
VI. Pådømmelse som tilståelsesdom	262
 Kapittel 34 Nærmere om promillekjøring, vtl. § 22, 1. ledd	263
I. De objektive vilkår for straff	263
II. Rettsstrid	270
III. Skyldkravet	271
IV. Personlige forutsetninger for straffbarhet	272
V. Straffen for promillekjøring	272
 Kapittel 35 Etterfølgende alkoholinntak, vtl. § 22, 2. ledd	282
I. De objektive vilkår for straff	282
II. Skyldkravet	285
III. Straffen for etterfølgende alkoholinntak	286
 Kapittel 36 Noen fellesspørsmål	288
I. Det stedlige virkeområde for vtl. § 22	288
II. Alkotest, utåndingsprøve og blodprøve	289
III. Tap av førerrett	290
IV. Midlertidig tilbakekallelse av førerretten	293
 DEL III FORMUESFORBRYTELSENE	297
 Kapittel 37 Formuesforbrytelsene. Innledning	299
I. Lovrevisjonen av 1951	299
II. Vinningsforbrytelser og formuesforbrytelser	300
III. Kumulasjon av fengsel og bot	301
 Kapittel 38 Tyveri, underslag og naskeri. Oversikt	303
 Kapittel 39 Tyveri	305
I. Objektet for tyveriforbrytelsen	305
II. Gjenstand i en annens besittelse	308
III. Den straffbare handling	312
IV. Skyldkravet	315
V. Strafferamme og påtale	327
 Kapittel 40 Grovt tyveri	329
I. Klassifiseringen	329

II. Samvirke	333
III. Skyldspørsmålet	333
IV. Strafferamme og straff	334
Kapittel 41 Underslag	336
I. Oversikt	336
II. Objektet etter første alternativ	336
III. Handlingen etter første alternativ	341
IV. Annet alternativ	343
V. Handlingen etter annet alternativ	347
VI. Medvirkning	347
VII. Skyldkravet	347
VIII. Strafferamme og påtale	350
Kapittel 42 Grovt underslag	351
Kapittel 43 Naskeri	354
I. Innledning	354
II. Avgrensningen	354
III. Samvirke	357
Kapittel 44 Brukstyveri av motorvogn	359
I. Brukstyveri	359
II. Objektet for handlingen	360
III. Den straffbare handling	360
IV. Husstandsmedlemmer og ansatte	362
V. Skyldkravet	363
VI. Strafferamme og påtale	363
Kapittel 45 Utpresning	365
I. Oversikt	365
II. Det objektive gjerningsinnhold	365
III. Skyldkravet	371
IV. Medvirkning	371
V. Straff og påtale	371
Kapittel 46 Ran	373
I. Oversikt	373
II. Strl. § 267 første ledd	373
III. Strl. § 267 annet ledd	375
IV. Skyldkravet	376
V. Strafferammen	377
VI. Grovt ran	377
VII. Forberedende handlinger	378

Kapittel 47 Bedrageri	379
I. Straffeloven kap. 26 – oversikt	379
II. Straffeloven § 171, første ledd nr. 1 – vanlig bedrageri.	379
III. Fremkalle, styrke eller utnytte	380
IV. Forledelse	383
V. Rettsstridig forledelse	386
VI. Tap eller tapsfare for ham eller den han handler for	389
VII. Skyldkravet.	394
VIII. Databedrageri.	395
IX. Noen særlige tilfelle.	396
X. Straff og påtale.	402
XI. Grovt uaktsomt bedrageri.	403
 Kapittel 48 Forsikringsbedrageri	 405
I. Oversikt	405
II. Svik ved avtaleinngåelsen	406
III. Fremkallelse av forsikringstilfellet	407
IV. Svikaktig forsikringsoppgjør	409
V. Medvirkning.	411
 Kapittel 49 Utroskap	 412
I. Oversikt	412
II. Forholdet gjerningsmann–oppdragsgiver	412
III. Den straffbare handling	413
IV. Skyldkravet.	416
V. Medvirkning.	417
VI. Straff.	417
 Kapittel 50 Korrupsjon	 419
I. Innledning	419
II. Passiv korrupsjon (§ 276 a bokstav a)	421
III. Aktiv korrupsjon (§ 276 a bokstav b)	424
IV. Grov korrupsjon (§ 276 b)	425
V. Påvirkningshandel (§ 276 c)	425
VI. Straff.	428
 Kapittel 51 Svikaktig dobbeltsalg o.l.	 429
I. Oversikt	429
II. Dobbeltsalg av gjenstander	429
III. Forføyning over cedert fordring.	431
IV. Forføyning over innfridd gjeldsbrev	432
V. Tap eller tapsfare	432
VI. Avslutning	433

Kapittel 52 Krenkelse av sikkerhetsrett	434
I. Oversikt	434
II. Objektet etter § 278 annet ledd	434
III. Objektet etter § 278 første ledd	437
IV. Den straffbare handling	438
V. Gjerningssubjektet	440
VI. Skyldkravet	441
VII. Straff og påtale	441
Kapittel 53 Forbrytelser i gjeldsforhold. Oversikt	442
I. Innledning	442
II. Ulike typer gjeldsforbrytelser	442
III. Gjeldsforhold	444
IV. Tredjemanns stilling	445
Kapittel 54 Boforringelse	446
I. Under kollektiv forfølgning	446
II. Forut for kollektiv forfølgning	449
III. Skyldkravet	453
IV. Straff og påtale	454
V. Andre uforsvarlige disposisjoner	454
Kapittel 55 Kreditorbegunstigelse	456
Kapittel 56 Unnlatelse av å gjøre oppbud	458
I. Innledning	458
II. Tap omstøtelsesadgang	458
III. Tapsbringende virksomhet	460
IV. Kreditorsamtykke	461
Kapittel 57 Tredjemanns ansvar	463
I. Oversikt	463
II. Tredjemann som medvirker	463
III. Tredjemann som hovedmann	466
Kapittel 58 Skadeverk	468
I. Innledning	468
II. Objektet	468
III. Den straffbare handling	469
IV. Straff og påtale	472
V. Uaktsomt skadeverk	474
VI. Skadeverk som allmennfarlig forbrytelse	474

Kapittel 59 Åger (utbytting)	476
I. Innledning	476
II. Den straffbare handling	476
III. Skyldkravet	479
IV. Utnyttelse av ågerkrav	480
V. Straff	480
VI. Kriminalpolitiske overveielser	480
Kapittel 60 Heleri og hvitvasking	482
I. Innledning	482
II. Utbytte av en straffbar handling	483
III. Mottaksalternativet	486
IV. Bistandsalternativet	488
V. Begrensning av rekkevidden	491
VI. Skyldkravet	492
VII. Grovt heleri	493
VIII. Straffen	493
IX. Uaktsomt heleri	494
X. Påtalen	494
XI. Liten straffskyld	494
XII. Meldeplikt	495
Litteratur	497
Lovregister	499
Domsregister	504
Stikkord	516